

Čítárna Unijazz v roce 2025 Zhodnocení projektu

V roce 2025 jsme v Čítárně Unijazz pokračovali v aktivním zapojování se do (nejen žižkovského) kulturního dění. Dařilo se nám rozvíjet zavedené programové formáty, pokročit v propojování různých skupin publika i umělců a typů projektů a nepolevili jsme v naší snaze o objevování nových souvislostí a možností otevřeného dialogu. Zažili jsme spolu s našimi návštěvníky pestrý rok plný zajímavých setkání, silných zážitků i nečekaných inspirací.

Během hudebních večerů vystoupili špičkoví profesionální hudebníci různých žánrů, nadějní domácí hudebníci i zahraniční hudební projekty. Oslovili jsme jak příznivce dědictví české a slovenské undergroundové, písničkářské a alternativní scény: *Poslední Bureš, Syrový tóny, Katka Šarközi, Neúspěšný atlet, Mirek Kemel Trio, Kluk z Holdingu, Tom Braun, Žofie Kabelková, Pod Černý vrch, Představy postavy, Martin Kyšperský, František Skála & Třaskavá směs, Kolna...*, tak i zájemce o world music: *Báro Motoris, Flamenco Element Revived, Mama MBaye...*, o progresivní jazzovou scénu: *Ondřej Komárek trio, Markéta Foukalová a Martin Brunner: Svou chvíli, Toša – Michal Wróblewski a Klára Pudlaková, JWQ: Janoušek-Wróblewski Quartet...*, i ty kteří naopak oceňují žánrovou nezařaditelnost projektů: *Elektra5, Ploy, Talaqpo, Ondřej Galuška & Odd Gifts + Jana Kozubková, Nebula, Les Gars d'en Bas, Futur swing, Jungle Debris...*

Pokřtili jsme řadu nových zajímavých nahrávek jako např. *Prune: Fire*, debut *Elka: Jedeme domů, NIKA: Elsewhere*, *Rekreace: LP Denní snění, Jan Běťák a hosté: Jazykem květin, Končinna: Prošli tudy blázni, Tom Braun: Plotless, Gilad Atzmon (IL) & EU-4tet: Praying for More Songs to Come, Jakub Noha: Na nic se neptejte, B4: Mazut...*

A zahráli u nás i zahraniční hosté: *Rapsodéve (SK), Manel Ferreira (P), písničkář Rob Clamp (UK), Turnstyles (USA), Shelters (I), The Velvet Swing (A), Ryder the Eagle (F)*, a je potěšující, že se k nám rádi vracejí.

Kromě toho sledujeme a koncertními příležitostmi aktivně podporujeme také nová, nadějná jména a projekty od alternativy přes písničkářství až po jazz a soudobou vážnou hudbu: *Bottled Fish, The Fusion!, Blue Chesterfield, Hello Incognito, já a spol., L((O))F*, kterým poskytujeme koncertní příležitosti a s potěšením sledujeme, když je po prvních koncertech v Čítárně ocení publikum i kritika, dostanou další koncertní příležitosti, jejich hudba trenduje a stávají se – i díky publiku, které je poprvé vidělo naživo právě u nás – pevnou součástí line-upů prestižních festivalů a klubů napříč žánry.

Nezastupitelné místo má v programu **literatura**, kde je naším hlavním partnerem nakladatelství Argo, a spolupracujeme i s dalšími nakladatelstvími i s jednotlivými autory a autorkami. Uvedli jsme či pokřtili **řadu knižních titulů překladové i české literatury**, od prózy přes poetické útvary až po literaturu faktu. S radostí jsme hostili slavnostní večer udílení *Cen Jiřího Ortena, Udílení Poct za alternativní umění...příští vlna / next wave a Literárně-hudební večer projektu CELA* (České literární centrum, které za Českou republiku realizuje tento evropský projekt).

Při výběru uváděných titulů se často zaměřujeme na nelehká aktuální témata, o kterých pak diskutujeme spolu s našimi návštěvníky: *Myroslav Lajuk: Bachmut* – prezentace českého překladu knihy s osobní účastí autora, *Barbora Šťastná: Prstýnek z drátu* – povídky podle skutečných příběhů Paměti národa, ve spolupráci s ÚSTR *Jan Zumr, Jan Vajskebr: Gestapo* – dlouho očekávaná publikace, kde autoři popisují vývoj a organizaci nacistické tajné policie v Protektorátu Čechy a Morava, křest knihy *Martina Soukupa Antropologie války (a Základy kulturní antropologie)* – první původní česká práce věnovaná

antropologickému studiu války jako sociálního a kulturního jevu, *Beseda o Gaze* – tři zasvěcení autoři, tři pohledy na komplikované a vysoce emotivní téma: farmaceut (Lékaři bez hranic) Stanislav Havlíček, novinář David Shorf a redaktor ČT Jakub Szántó, komiksová kniha *Těžká rozhodnutí (Argo a Paměť národa)* – nástup nacistické diktatury a tisíce Čechů a Češek, které se zapojily do odboje.

Se zájmem také nahlížíme, co se děje za našimi hranicemi a spolu s nakladatelstvím Argo jsme četli z irské literatury, s jeho překladateli diskutovali o literatuře Latinské Ameriky, nové číslo časopisu Plav představilo dění na srbské literární scéně, s Egillem Bjarnasonem jsme mluvili o proměnách Islandu a uvedli jsme knihu o ruském undergroundu *Jakuba Kapičiaka Píšu, tedy (ne)jsem*.

Během roku jsme pokřtili několik básnických sbírek, např. *Nachomejtání, Kamila Lešková: Hlad, Jaromír Typlt: Pouzdří, Klára Krásenská: Veni, Veni*, i románů: *Ondřej Štindl: Jednou to bude tvoje, Ben Lerner: 22:04* či *Rita Bullwinkelová: Údery na hlavu*.

Prostřednictvím samostatných večerů stále aktivně a dlouhodobě podporujeme **literární časopisy**, a kromě výše zmíněného časopisu Plav, jsme uvedli nové číslo esejistické revue *Academix* zabývající se přehlíženými, prekarizovanými podobami práce, jarní i podzimní číslo undergroundového *Flekova občasníku Hlavec* či letní večer *Revolver revue* věnovaný knihám Bedekr Kafka Veroniky Tuckerové, Divačky snů Marka Vajchra, aktuálnímu číslu RR a Košířské Madoně.

Baví nás **formáty, které překračují hranice** jednotlivých uměleckých oborů, kdy se hudba, literatura, výtvarné umění... setkávají buď prostřednictvím jednoho všestranného autora, nebo díky společnému tématu. A tak u nás diváci zažili *(Ne)komorní večer Filipa Topola* – nevšední večer hudby a poesie u příležitosti nedožitých 60. narozenin tohoto skladatele a básníka, audiovizuální pořad *Pavla Klusáka: Suchý & Šlitr – Příběh Semaforu šedesátých let*, představení knihy *Radka Diestlera Vyprávění z vinylového věku* s DJ setem z gramofonových desek, audiovizuální pořad hudebníka, publicisty a hudebního historika *Elijaha Walda (US) vyprávějící o blues* (ve spolupráci s festivalem BluesAlive) či komponovaný pořad *Žižkovský bohém Radomil* spojující všechny aspekty umělecké osobnosti žižkovského barda Radomila Uhlíře, který uvedl prodejní výstavu jeho obrazů. Literatura a hudba se proluly i v *Poetické smršti Robina Krále a Jiřího Šlupky Svěráka* či v pořadu *Na vlnách éTéVéBé* (Eva Turnová + Vratislav Brabenec).

Prostor Čítárny patří také **edukativním pořadům a přednáškám, beneficím či vzpomínkovým besedám**. Své místo u nás má tradiční poslechový pořad *Jazzmánie* Vladimíra Kouřila nebo cyklus besed *Radio 1 nablízko*, pořádaný ve spolupráci se Sudop Real, majitelem objektu Krenovka a představující vždy naživo jednu z výrazných osobností této legendární alternativní rozhlasové stanice, jehož hosty byli loni např. Josef Sedloň, Jana a Ondřej Ježkovi či Antonín Kocábek. Do sféry typografie a knižního průmyslu jsme opět nahlédli v dalším večeru workshopu *Typohorky*, tentokrát *Live 2025: Talkshow s hosty (design písma a typografie)*. V tradici **divadelně-slovesných útvarů** pokračovala *Karolína Zoe Meixnerová* v roce 2025 pořadem *Havlíček bez cenzury*. Spolupráce s Konzervatoří Jaroslava Ježka přinesla cyklus pořadů Text-appeal – literárně-hudební večery pořádané studenty, učiteli a absolventy Tvorbě textu a scénáře VOŠ KJJ a absolventské koncerty studentů Ivy Kejzlarové, Jonatána Witze a Jana Kusovského.

Prostor jsme poskytli projektu Lajf Aid 4 pro debatní a koncertní happening na podporu studentských protestů v Srbsku *Srbija n.2*, kde bylo možné finančně podpořit srbskou platformu podrzistudente.com a promítli jsme studentský dokumentární film *Křehkost*, součást maturitního projektu Elišky Holé, věnující se tématu mladé generace v dnešní společnosti. S *platformou pro sociálně-ekologickou transformaci, Reset* jsme oslavili její 5. výročí.

Prostor Čítárny kromě upcyklovaného retro vybavení vizuálně spoluutváří také pravidelné měsíční **výstavy** obrazů, soch, sovků či fotografií, na kterých často spolupracujeme s umělci a umělkyněmi z řad výtvarně činných hudebníků, publika i stálých hostů a příznivců Unijazzu, V roce 2025 návštěvníci viděli objekty a obrazy *Romana Ťalského*, fotografie *Pavla Kořínka Portréty inspirativních mužů, Ozvěny festivalu SPACE X* (fotografie), výtvarné aktivity *členů skupiny DPVJU: ZOO*, výběr koncertních fotografií ze stejnojmenné knihy publicisty Ondřeje Bezra *Fotografie, které hrají*, kresby *Vladimíra Wagnera: Vzorníky*

a jiné, grafiky *Lívie Mezovské a Erika Bartoše: Mechanika růstu*, fotografie Karla Šustera a Anny Baštýřové z předchozích ročníků festivalu *Alternativa Vidět hutnou hudbu* a další.

Divácky oblíbenou tradicí už se u nás staly pravidelné **otevřené výzvy** – literární, hudební a výtvarné. V červnu představilo 13 autorů naživo svou tvorbu v pokračování tradičního pořadu *Otevřené šuplíky #8* a o prázdninách byly příležitostí pro propojení rolí diváků a účinkujících letní koncertní cykly *Akustické léto #10–#13*, kde se představilo celkem 14 hudebních projektů, a 8. ročník kolektivní výstavy *UNibrejk*, do které se zapojilo 8 vystavujících pracujících s médii od malby přes ilustraci, fotografii, foto koláž až po výšivku. Připravujeme pokračování všech výzev.

Mimo to připravujeme některé akce společně s majitelem Krenovky firmou Sudop a s dalšími subjekty, které zde také sídlí – Tanec Praha, Architectura, Heartnoise a Ateliéry Trať42. V roce 2025 to byla např. mezinárodní konference, workshop a stejnojmenná venkovní výstava *Místa pro hru*, setkání pro děti z různých dětských domovů v rámci projektu *Chance 4 Children*, Vánoce v Čítárně ad., společně jsme se také podíleli na akcích *Žižkovské mezidvorky*, *Žižkovská noc* či *Zažít město jinak*.

Čítárna však není jen dějištěm kulturních akcí, ale také klidným místem k setkání, studiu či práci během odpoledne, a to nejen v hlavním sále, ale také v salónku, který si pro svou originální vizuální koncepci, odkazující k tradici vinylových desek a domácí útulnosti, získal u návštěvnictva značnou oblibu. K dispozici jsou v Čítárně k prezenčnímu čtení různá periodika, knihy nejrůznějšího zaměření, katalogy či fanziny. A Čítárna plní také funkci přirozeného informačního centra, kde návštěvníci najdou plakáty a letáky na řadu zajímavých akcí našich partnerů. Pravidelně se zde konají šachové turnaje a workshopy Caromu.

Podstatné pro nás je, že Čítárna svou koncepcí naplňuje jeden ze základních cílů Unijazzu, prostřednictvím osobních kontaktů, prolínáním různých světů a otevřenými diskusemi přispívat v dnešní náročné době k budování atmosféry všestranné tolerance ve společnosti a úcty ke kulturním hodnotám.

Přílohou této zprávy jsou ukázky z fotogalerie, propagace a mediálních ohlasů.

V Praze dne 22. 1. 2026 vypracovaly Jana Černá a Kristýna Kreisingerová